**ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Цагаан-Овоо сумын Цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: *ДОА-2021/84/СТА-ТШЗ*

Цахим хуудас: www.audit.mn Чойбалсан хот 2021 он	Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд Тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул Утас: 7058-4203 Цахим хаяг: bolortuulb@audit.gov.mn Аудитын менежер: И.Сэмжидмаа Утас: 7058-4207 Цахим хаяг: semjidmaai@audit.gov.mn Аудитор: Э.Нандинчимэг Утас: 7000-3775 Цахим хаяг:khaanconsultingaudit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
ДОА	Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газар
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
МУЕА	Монгол Улсын Ерөнхий аудитор
ДОА	Дорнод аймаг
ЗТХС	Зам тээвэр, хөгжлийн сайд

Агуулга

1. Төрийн аудитын санал, дүгнэлт 3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан....5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 6
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан 9
3.Аудитын тайлан....10
3.1. Ерөнхий зүйл....10
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй 10
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт 10
3.4. Материаллаг байдал 10
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд 11
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт 11
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл....12
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 12
3.9. Аудитын илрүүлэлт....12
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил 12
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд....13
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт 14

1. Төрийн аудитын санал, дүгнэлт

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

21000. Дорнод аймаг, Хэрлэн сум 7-р баг
ЗДТГ-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

2021. 02. 25 № 311

танай ______ -ны № ______ -т

ДОРНОД АЙМГИЙН ЦАГААН-ОВОО СУМЫН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ Б.НАРАНЦАЦРАЛ ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дорнод аймгийн Цагаан-Овоо сумын цэцэрлэгийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дорнод аймгийн Цагаан-Овоо сумын цэцэрлэгийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн Сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Дорнод аймгийн Цагаан-Овоо сумын цэцэрлэгийн 2020 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө дүгнэгдээгүй байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн Сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

011020304

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.БОЛОРТУУЛ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**39,602,417.40**	**50,180,294.40**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	-	-
311	**Кассанд байгаа бэлэн мөнгө**	-	-
31110	Төгрөг		
33	**АВЛАГА**	-	1,713,727.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	1,713,727.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	39,602,417.40	48,466,567.40
351	**Түүхий эд материал**	36,088,286.40	44,053,286.40
35110	Тусгай зориулалттай материал	36,088,286.40	44,053,286.40
354	**Хангамжийн материал**	3,514,131.00	4,413,281.00
35410	Бичиг хэргийн материал	3,514,131.00	3,804,131.00
35460	Хүнсний материал	-	609,150.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**485,840,125.43**	**451,152,411.56**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	485,840,125.43	451,152,411.56
392	**Биет хөрөнгө**	478,647,625.55	444,152,411.56
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	366,606,161.22	366,606,161.22
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10,231,743.00)	(19,930,152.72)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	152,696,065.50	141,082,469.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(63,544,215.34)	(69,326,249.58)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	35,775,226.48	24,694,580.22
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(27,292,589.43)	(15,864,256.74)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	73,154,300.00	73,154,300.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(49,415,579.88)	(56,864,439.84)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	9,160,000.00	9,160,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,260,000.00)	(8,560,000.00)
393	**Биет бус хөрөнгө**	7,192,499.88	7,000,000.00
39301	Програм хангамж	770,000.00	770,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(577,500.12)	(770,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	7,000,000.00	7,000,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**525,442,542.83**	**501,332,705.96**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**-**	**1,713,727.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	-	1,713,727.00
413	**Өглөг**	-	1,713,727.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	1,713,727.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**525,442,542.83**	**499,618,978.96**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	525,442,542.83	499,618,978.96
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	745,183,818.48	745,183,818.48
51101	Өмч: - төрийн	738,183,818.48	738,183,818.48
51102	- төрийн	7,000,000.00	7,000,000.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	(220,596,396.69)	(246,419,960.56)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(220,596,396.69)	(220,596,396.69)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(25,823,563.87)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	855,121.04	855,121.04
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**525,442,542.83**	**501,332,705.96**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**338,487,300.00**	**383,453,192.50**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	-	-
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	-	**8,329,792.50**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	-	8,329,792.50
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	8,329,792.50
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	-	8,329,792.50
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**338,487,300.00**	**375,123,400.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсөөс**	328,419,000.00	365,223,400.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	298,419,000.00	330,223,900.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	30,000,000.00	34,999,500.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	10,068,300.00	9,900,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,900,000.00	9,900,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	168,300.00	-
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**369,272,842.78**	**409,276,756.37**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**369,272,842.78**	**409,276,756.37**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	369,266,786.78	396,209,785.37
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	207,776,750.00	243,864,792.00
210101	Үндсэн цалин	178,652,350.00	180,612,614.00
210102	Нэмэгдэл	13,533,200.00	46,558,172.11
210104	Урамшуулал	15,591,200.00	16,694,005.89
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	25,972,600.00	30,438,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,661,500.00	25,332,128.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,077,900.00	2,226,600.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,662,100.00	-
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	415,700.00	-
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,155,400.00	2,879,672.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	26,997,369.00	30,729,244.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,006,365.00	4,083,864.00
210302	Түлш, халаалт	20,946,004.00	25,078,380.00
210303	Цэвэр, бохир ус	45,000.00	1,567,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	5,095,077.00	8,849,508.00
210401	Бичиг хэрэг	886,650.00	1,238,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,651,467.00	1,722,808.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,556,960.00	5,887,900.00
2105	**Нормативт зардал**	54,809,328.00	30,912,035.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	300,000.00	179,600.00
210502	Хоол, хүнс	53,689,328.00	29,232,435.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	820,000.00	1,500,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	3,000,000.00	4,250,000.00
210604	Урсгал засвар	3,000,000.00	4,250,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	467,500.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	467,500.00	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	568,000.00	403,300.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	388,000.00	133,300.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	180,000.00	270,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	44,580,162.78	46,762,506.37
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	1,085,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	930,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	44,580,162.78	44,747,506.37
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	6,056.00	13,066,971.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	-	1,500,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	1,500,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	6,056.00	11,566,971.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,056.00	11,566,971.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(30,785,542.78)**	**(25,823,563.87)**
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	-
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(30,785,542.78)**	**(25,823,563.87)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**338,487,300.00**	**375,123,400.00**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	-	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**338,487,300.00**	**375,123,400.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	328,419,000.00	365,223,400.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	298,419,000.00	330,223,900.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	30,000,000.00	34,999,500.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	10,068,300.00	9,900,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,900,000.00	9,900,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	168,300.00	-
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**328,587,300.00**	**375,123,400.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**328,587,300.00**	**375,123,400.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**328,581,244.00**	**362,056,429.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	207,776,750.00	243,864,792.00
210101	Үндсэн цалин	178,652,350.00	180,612,614.00
210102	Нэмэгдэл	13,533,200.00	46,558,172.11
210104	Урамшуулал	15,591,200.00	16,694,005.89
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	25,972,600.00	30,438,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,661,500.00	25,332,128.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,077,900.00	2,226,600.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,662,100.00	-
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	415,700.00	-
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,155,400.00	2,879,672.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	26,997,369.00	30,729,244.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,006,365.00	4,083,864.00
210302	Түлш, халаалт	20,946,004.00	25,078,380.00
210303	Цэвэр, бохир ус	45,000.00	1,567,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	6,059,697.00	8,849,508.00
210401	Бичиг хэрэг	886,650.00	1,238,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,651,467.00	1,722,808.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,521,580.00	5,887,900.00
2105	**Нормативт зардал**	56,889,328.00	31,521,185.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	300,000.00	179,600.00
210502	Хоол, хүнс	53,689,328.00	29,841,585.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,900,000.00	1,500,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	3,000,000.00	4,250,000.00
210604	Урсгал засвар	3,000,000.00	4,250,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	467,500.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	467,500.00	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	568,000.00	403,300.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	388,000.00	133,300.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	180,000.00	270,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	850,000.00	12,000,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	9,900,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	850,000.00	2,100,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**6,056.00**	**13,066,971.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	-	1,500,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	1,500,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	6,056.00	11,566,971.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,056.00	11,566,971.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**9,900,000.00**	-
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**9,900,000.00**	-
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**9,900,000.00**	-
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	9,900,000.00	-
223001	Бусад хөрөнгө	9,900,000.00	-
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(9,900,000.00)**	-
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	-	-
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2019 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	745,183,818.48	855,121.04	-220,596,396.69	0.00	525,442,542.83
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					0.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**745,183,818.48**	**855,121.04**	**-220,596,396.69**	**0.00**	**525,442,542.83**
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт					0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт					0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн					0.00
C08	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**745,183,818.48**	**855,121.04**	**-220,596,396.69**	**0.00**	**525,442,542.83**
D01	**2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**745,183,818.48**	**855,121.04**	**-220,596,396.69**	**0.00**	**525,442,542.83**
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**745,183,818.48**	**855,121.04**	**-220,596,396.69**	**0.00**	**525,442,542.83**
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-25,823,563.87	0.00	-25,823,563.87
D09	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**745,183,818.48**	**855,121.04**	**-246,419,960.56**	**0.00**	**499,618,978.96**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	325,873,700.00	325,867,644.00	365,473,400.00	353,656,429.00
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	325,873,700.00	325,867,644.00	365,473,400.00	353,656,429.00
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	325,873,700.00	325,867,644.00	363,973,400.00	352,156,429.00
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	207,779,600.00	207,776,750.00	243,883,800.00	243,864,792.00
210101	Үндсэн цалин	178,655,200.00	178,652,350.00	184,774,600.00	180,612,614.00
210102	Нэмэгдэл	13,533,200.00	13,533,200.00	40,090,300.00	46,558,172.11
210104	Урамшуулал	15,591,200.00	15,591,200.00	19,018,900.00	16,694,005.89
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	23,894,800.00	23,894,800.00	30,465,600.00	30,438,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,661,500.00	17,661,500.00	20,710,200.00	25,332,128.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,077,900.00	2,077,900.00	2,438,800.00	2,226,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,155,400.00	4,155,400.00	4,877,700.00	2,879,672.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	27,000,000.00	26,997,369.00	30,749,200.00	30,729,244.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,671,300.00	6,006,365.00	7,554,200.00	4,083,864.00
210302	Түлш, халаалт	18,528,700.00	20,946,004.00	21,628,000.00	25,078,380.00
210303	Цэвэр, бохир ус	800,000.00	45,000.00	1,567,000.00	1,567,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	5,891,400.00	5,891,397.00	9,660,000.00	8,849,508.00
210401	Бичиг хэрэг	1,798,000.00	718,350.00	1,310,000.00	1,238,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,443,400.00	1,651,467.00	2,350,000.00	1,722,808.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,650,000.00	3,521,580.00	6,000,000.00	5,887,900.00
2105	**Нормативт зардал**	56,889,900.00	56,889,328.00	42,444,500.00	31,521,185.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	300,000.00	300,000.00	180,000.00	179,600.00
210502	Хоол, хүнс	53,689,900.00	53,689,328.00	40,764,500.00	29,841,585.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,900,000.00	2,900,000.00	1,500,000.00	1,500,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	3,000,000.00	3,000,000.00	4,250,300.00	4,250,000.00
210604	Урсгал засвар	3,000,000.00	3,000,000.00	4,250,300.00	4,250,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	568,000.00	568,000.00	420,000.00	403,300.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	388,000.00	388,000.00	150,000.00	133,300.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	180,000.00	180,000.00	270,000.00	270,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	850,000.00	850,000.00	2,100,000.00	2,100,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	850,000.00	850,000.00	2,100,000.00	2,100,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	-	-	1,500,000.00	1,500,000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	-	-	1,500,000.00	1,500,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	-	1,500,000.00	1,500,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	325,873,700.00	325,867,644.00	365,473,400.00	365,223,400.00
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	325,873,700.00	325,867,644.00	365,473,400.00	365,223,400.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	325,873,700.00	325,867,644.00	365,473,400.00	365,223,400.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**9,900,000.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**9,900,000.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	9,900,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	9,900,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,900,000.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	9,900,000.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	9,900,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,900,000.00

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Цагаан-Овоо сумын Цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг Б.Наранцацрал танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 25-аас 2021 оны 02 дугаар сарын 25-ны хооронд Улаанбаатар хот дахь Хаан консалтинг Аудит ХХК-ийн аудитор Э.Нандинчимэг хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Цагаан-Овоо сумын Цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2020 оны 01 дүгээр сарын 22-ний өдрийн 04 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Цагаан-Овоо сумын Цэцэрлэгийн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

Боловсролын тухай хууль, Сургуулийн өмнөх боловсролын тухай хууль бусад холбогдох төрийн захиргааны төв байгууллагаас гаргасан тушаалын шийдвэрийг үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгон Цэцэрлэгийн насны хүүхдийг асрах, хамгаалах цогц үйл ажиллагаагаар бие бялдар, оюун ухааныг нийгэмшүүлэн хөгжүүлэх гэсэн эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагааны чиглэл зорилгоо болгон ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт ороогүй байна.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Цагаан-Овоо сумын Цэцэрлэгийн санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын алба 2020 онд санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна.

Цагаан-Овоо сумын Цэцэрлэгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр зардлыг сонгож,

эрсдэлийн түвшнийг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1.5 хувиар тогтоов.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг жилийн эцсийн үр дүнгийн тайлангийн зардлын 409,277.0 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар тооцон 8,185.5 мянган төгрөгөөр тооцлоо.

3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд

Цагаан-Овоо сумын Цэцэрлэгийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 25,823.5 мянган төгрөгөөр буюу 0.05 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Авлага	-	1,713.7	1,713.7
Бараа материал	39,602.4	48,466.5	8,864.1
Үндсэн хөрөнгө	645,161.8	622,467.5	-22,694.3
Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл	-159,321.6	-171,315.1	11,993.5
Нийт хөрөнгө	**525,442.5**	**499,618.9**	**-25,823.5**
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	745,183.8	745,183.8	-
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**525,442.5**	**499,618.9**	**-25,823.5**

Авлагын үлдэгдэл 1,713.7 мянган төгрөг байгаа нь нийгмийн даатгалын шимтгэлд илүү төлөлт хийсэнтэй холбоотой байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 48,466.5 мянган төгрөг болж 8,864.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь бараа материалын худалдан авалтаас шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 622,467.5 мянган төгрөг болж 22,694.3 мянган төгрөгөөр буурсан нь 4,811.3 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө худалдан авч, 5,248.5 мянган төгрөгийн хөрөнгө шилжүүлэн авч, 32,754.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө акталсантай холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 745,183.8 мянган төгрөг болж өөрчлөлт гараагүй байна.

Цагаан-Овоо сумын Цэцэрлэгийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 44,965.9 мянган төгрөгөөр буюу 13.0 хувиар өссөн байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 40,003.9 мянган төгрөгөөр буюу 11.0 хувиар өссөн байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 365,473.4 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 365,473.4 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 365,473.4 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 365,473.4 мянган төгрөгийн төсөв төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр тусгай зориулалтын шилжүүлгээс 30,223.9 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 34,999.5 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, нийт 365,223.4 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 353,656.4 мянган төгрөгийг зарцуулж 11,566.9 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 353,656.4 мянган төгрөг буюу 96.9 хувьтай байна.Үүнээс цалин хөлс, нийгмийн даатгалын зардал 274,303.2 мянган төгрөг буюу нийт зардлын 75.4 хувийг эзэлж байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт үйл ажиллагаанаас 9,900.0 мянган төгрөгийн орлого орсон байна. Урлаг заалны тохижилтод 9,900.0 мянган төгрөг зарцуулсан.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд 147 мэдээлэл хугацаандаа оруулсан, хугацаа хоцорсон мэдээлэл байхгүй байна. Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын гүйлгээ хийгдээгүй байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

2019 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар и-баримтгүй гүйлгээ хийхгүй байх зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажилласан.

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 48,466.5 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 48,466.5 мянган төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага хүргүүллээ.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар 48,466.5 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа зөрчил илэрснээс 48,466.5 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүллээ. Үүнд:

1. Тайлант оны эцэст 48,466.5 мянган төгрөгийн бараа материалын тооллогыг хангалтгүй чанаргүй хийсэн байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12.1 дэх “Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна.”, 12.2.1-т "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг дараах тохиолдолд заавал хийнэ", "жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө", 12.2.2-т "эд хөрөнгө хариуцагч болон эд хөрөнгийн тооцоотой холбоотой ажилтан солигдох үед", УСНББОУС 1-Санхүүгийн тайлангийн толилуулгад нийцэхгүй, оршин байх, эрх ба үүрэг, үнэлгээ, толилуулга ба тодруулга, үнэн зөв байдал, иж бүрэн байх гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

    Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэв.

3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд

Хөрөнгийн тооллогыг чанартай бодитоор хийхгүй байгааг дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц асуудалд авч үзлээ.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо: 2021.12.25

Аудитын нэр: *Дорнод аймгийн Цагаан-Овоо сумын цэцэрлэгийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит*

Аудитын код: САГ-2021/84/СТА-ТШЗ

Шалгагдсан байгууллагын нэр: **Дорнод аймгийн Цагаан-Овоо сумын Цэцэрлэг**

Мянган төгрөг

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Бараа материалын тооллого хийсэн баримт ирүүлээгүй тул тулгалт хийх боломжгүй байна. БМ-ын дүн 48,466.5 мянган төгрөг байна.	48,466.5	Албан шаардлага өгөх	Цэцэрлэгийн эрхлэгч Нягтлан бодогч	Б.Наранцацрал Б.Туяа
ДҮН		**48,466.5**			